RESOLUCIJA EVROPSKEGA PARLAMENTA (EU) 2020/1927

z dne 14. maja 2020

s pripombami, ki so del sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Agencije Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA) (do 11. decembra 2018: Evropska agencija za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice) za proračunsko leto 2018

EVROPSKI PARLAMENT,

— ob upoštevanju sklepa o razrešnici glede izvrševanja proračuna Agencije Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice za proračunsko leto 2018,

— ob upoštevanju člena 100 in Priloge V Poslovnika,

— ob upoštevanju mnenja Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve,

— ob upoštevanju poročila Odbora za proračunski nadzor (A9-0053/2020),

A. ker je iz poročila o prihodkih in odhodkih Agencije Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA) ([1]) (v nadaljnjem besedilu: agencija) razvidno, da je njen končni proračun za proračunsko leto 2018 znašal 205 657 227 EUR, kar je bistveno, 32-odstotno povečanje v primerjavi z letom 2017; ker je bilo povečanje povezano z dodatnimi nalogami in krepitvijo mandata agencije; ker proračun agencije izvira predvsem iz proračuna Unije ([2]);

B. ker Računsko sodišče v poročilu o zaključnem računu agencije za proračunsko leto 2018 (v nadaljnjem besedilu: poročilo Računskega sodišča) navaja, da je prejelo razumno zagotovilo o zanesljivosti računovodskih izkazov agencije ter o zakonitosti in pravilnosti z njimi povezanih transakcij;

Upravljanje proračuna in finančno poslovodenje

1. ugotavlja, da je stopnja izvrševanja proračuna zaradi proračunskega spremljanja v proračunskem letu 2018 znašala 75,18 %; ugotavlja, da je nizka stopnja izvrševanja posledica neporavnanih obveznosti, večinoma povezanih z odhodki iz poslovanja, ki so odvisni od sprejetja pravne podlage zanje; ugotavlja tudi, da je stopnja izvrševanja odobritev plačil znašala 94,08 %, kar je 2,55 % več kot leta 2017;

2. ugotavlja, da je gradnja novih prostorov agencije v Strasbourgu, ki je imela velike zamude, v skladu z zadnjim sprejetim poročilom o napredku del iz aprila 2018, dosegla stopnjo izvršitve 88,17 % in da agencija ščiti svoje finančne interese z jamstvom za dobro izvedbo pogodbenih obveznosti v višini 1,2 milijonov EUR; ugotavlja, da je agencija 15. maja 2018 in 15. februarja 2019 pred prvostopenjskim sodiščem v Strasbourgu podala odgovor na tožbo ter da prvostopenjsko sodišče o zadevi še ni razsodilo; ugotavlja tudi, da so se aprila 2019 ponovno začeli pogovori, da bi se dosegla izvensodne poravnava; poziva agencijo, naj organ za podelitev razrešnice nemudoma obvesti o morebitni sklenitvi izvensodne poravnave ali takoj, ko bo znana sodba prvostopenjskega sodišča;

3. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da Računsko sodišče v svojem poročilu navaja, da je bilo izvrševanje proračuna agencije manjše od načrtovanega zaradi poznega sprejetja oziroma začetka veljavnosti pravnih aktov (na kar agencija ne more vplivati), ki vplivajo tako na spreminjanje kot na razvoj obstoječih in novih sistemov; ugotavlja, da je agencija v odgovor Komisiji vrnila 74 000 000 EUR v odobritvah plačil in prenesla 49 000 000 EUR sredstev za prevzem obveznosti, zaradi česar se pojavljajo dvomi glede predpostavk za načrtovanje iz zakonodajnih računovodskih

([1]) UL C 120, 29.3.2019, str. 161.
([2]) UL C 120, 29.3.2019, str. 163.

izkazov, ki jih je pripravila Komisija; poudarja, da vpis proračunskih sredstev v odobreni proračun Agencije za namene pravnih aktov, ki še niso bili sprejeti, pomeni veliko tveganje za dobro finančno poslovodenje; poziva Komisijo, naj skupaj z agencijo izboljša usklajenost proračunskega načrtovanja s časovnim razporedom sprejetja ali začetka veljavnosti pravnih aktov;

Uspešnost

4. pozdravlja trajno sodelovanje agencije z drugimi agencijami Unije in okrepljeni mandat, ki ga je dobila z začetkom veljavnosti Uredbe (EU) 2018/1726 ([3]) decembra 2018, kar prinaša nove priložnosti za okrepitev sodelovanja, zagotavljanje proaktivnih nasvetov in dodatno podporo in pomoč Komisiji, državam članicam in drugim agencijam na področju pravosodja in notranjih zadev ter za tesnejše sodelovanje z mednarodnimi organizacijami;

5. ugotavlja, da je možen razvoj centraliziranega usmerjevalnika za izmenjavo predhodnih informacij o potnikih in informacij iz evidenc podatkov o potnikih med državami članicami; ugotavlja, da je bila uporaba takšnih informacij za preglede na podlagi obsežnih informacijskih sistemov predlagana kot element interoperabilnosti, ki bo zanimiv v prihodnosti; je seznanjen s tozadevno študijo o izvedljivosti, ki jo je Komisija opravila med aprilom 2018 in januarjem 2019;

6. glede na ugotovitve in pripombe, ki jih je leta 2018 podal organ za podelitev razrešnice, ugotavlja, da agencija upravlja tri ločene, nepovezane obsežne informacijske sisteme v skladu z ustreznimi pravnimi instrumenti, ki urejajo te sisteme, ter da so bili zaradi različnih razvojnih rokov in omejitev, ki izhajajo iz teh pravnih okvirov, ti sistemi IT zgrajeni ločeno in nepovezano; ugotavlja, da agencija priznava, da ta pristop ni niti vzdržen niti učinkovit z operativnega ali proračunskega vidika; pozdravlja, da je agencija začela pobudo za racionalizacijo strukture in zasnove sistema, ki jo je v največji meri spodbudila pobuda Komisije za interoperabilnost; spodbuja agencijo, naj dodatno preuči možnosti za vzpostavitev skupnih postopkov in sistemov;

7. opozarja (zlasti glede na to, da se agencija ukvarja z interoperabilnostjo občutljivih podatkov), kako pomembne so storitve upravljanja in obdelave podatkov, in da je treba te storitve internalizirati; v zvezi s tem opozarja, kako pomembno je te podatke varovati in zagotavljati njihovo zaupnost, opozarja pa tudi na morebitna tveganja, povezana s sedanjim sistemom zunanjega upravljanja storitev IT;

8. pozdravlja novo organizacijsko strukturo, ki jo je agencija vzpostavila, da bi okrepila zmogljivosti, potrebne za operativno načrtovanje in z njim povezano javno naročanje, tudi zagotavljanje pravne in tehnične podpore, a hkrati poziva, naj si še naprej prizadeva za zagotovitev izpolnjevanja pravil v zvezi z javnim naročanjem, in natančnejše poroča; je seznanjen z ugotovitvijo Računskega sodišča, da bi lahko agencija razmislila o tem, da bi začela uporabljati metodologijo Mednarodne skupine uporabnikov funkcijskih točk (IFPUG), ki velja za standardno metodologijo za določanje cen razvojnih dejavnosti;

9. pozdravlja napredek, ki je bil dosežen glede priporočil Računskega sodišča iz prejšnjih let; ugotavlja pa, da agencija razpisov prostih delovnih mest še vedno ne objavlja na spletnem mestu Evropskega urada za izbor osebja (EPSO); jo zato poziva, naj sprejme ukrepe, s katerimi bo poskrbela za to, da bodo prosta delovna mesta tam objavljena;

10. kar zadeva postopke elektronskega javnega naročanja, je seznanjen, da je agencija za nekatere postopke uvedla elektronsko izdajanje računov in elektronske javne razpise, a ugotavlja, da se postopek elektronske oddaje ponudb še vedno uvaja;

11. poudarja, kako pomembno je zagotavljati podatke, razčlenjene po spolu, da bi lahko analizirali razvoj na področju uravnotežene zastopanosti spolov med zaposlenimi v agenciji in njenih upravnih organih;

Kadrovska politika

12. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je bil kadrovski načrt na dan 31. decembra 2018 uresničen le 89,71-odstotno, saj je agencija zaposlovala 122 od 136 začasnih uslužbencev, odobrenih v proračunu Unije (v primerjavi s 131 odobrenimi delovnimi mesti leta 2017); ugotavlja tudi, da je za agencijo v letu 2018 delalo 31 pogodbenih uslužbencev in 9 napotenih nacionalnih strokovnjakov; pozdravlja odgovor agencije, da je takšno stopnjo izvrševanja mogoče pripisati poznemu sprejetju pravnih aktov, in poziva agencijo, naj poroča o prihodnjem napredku;

13. z zaskrbljenostjo ugotavlja neuravnoteženost zastopanosti spolov v upravnem odboru (40 moških in 6 žensk);

([3]) Uredba (EU) 2018/1726 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o Agenciji Evropske unije za operativno upravljanje obsežnih informacijskih sistemov s področja svobode, varnosti in pravice (eu-LISA), o spremembi Uredbe (ES) št. 1987/2006 in Sklepa Sveta 2007/533/PNZ ter o razveljavitvi Uredbe (EU) št. 1077/2011 (UL L 295, 21.11.2018, str. 99).

14. glede na pripombe in ugotovitve, ki jih je leta 2018 podal organ za razrešnico, ugotavlja, da agencija priznava znatna tveganja, ki jih za neprekinjenost njenega poslovanja predstavlja majhno število zaposlenih; poudarja, da je agencija v svojih programskih dokumentih zaprosila za dodatno osebje; priznava, da morata takšno povečanje osebja odobriti Parlament in Svet ter da si agencija prizadeva zmanjšati tveganje s ponovno določitvijo prednostnih nalog in hitrim zaposlovanjem; poudarja, da sedanja praksa zaposlitve osebja, potrebnega za izvajanje pravnega akta, šele po tem, ko zadevni pravni akt začne veljati, pomeni zanašanje na to, da bo obstoječe osebje izvajalo pripravljalne ukrepe za izvajanje tega pravnega akta, kar bi lahko preobremenilo zmogljivosti osrednje ekipe agencije in bi torej predstavljalo tveganje za izvajanje vsakodnevnih dejavnostih agencije; poziva Komisijo, naj agenciji dovoli, da vnaprej zaposli del osebja, predvidenega v predlogu pravnega akta, da ji omogoči učinkovito pripravo na izvajanje tega pravnega akta;

15. ugotavlja, da Računsko sodišče v svojem poročilu navaja, da izbirna komisija agencije v enem določenem postopku zaposlovanja ni upoštevala objavljenega v razpisu za prosto delovno mesto in je za uvrstitev kandidatov na rezervni seznam uporabila višjo oceno, kot je bila objavljena, kar je škodilo preglednosti postopka; se na podlagi odgovora agencije seznanja z njeno zavezo, da bo uporabljala natančnejša besedila v razpisih prostih delovnih mest, ki bodo objavljena v prihodnosti; pozdravlja, da je agencija svojo prakso takoj prilagodila postopkom v teku in da bodo smernice o postopkih zaposlovanja vključevale načelo, da bi moral biti prag za rezervni seznam določen predhodno; poziva agencijo, naj zagotovi spoštovanje objavljenih izbirnih meril;

16. ugotavlja, da je upravni odbor agencije marca 2018 sprejel novo organizacijsko strukturo v pričakovanju širjenja agencije zaradi povečanih nalog po sprejetju novih pravnih aktov in zaposlitvi dodatnega osebja, ki je bilo v zvezi s tem odobreno; ugotavlja, da se bo do konca leta 2020 skoraj podvojilo število zaposlenih v agenciji in da je bilo popolno dokončanje reorganizacije pričakovano že do konca leta 2019;

Javno naročanje

17. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da Računsko sodišče v svojem poročilu navaja, da sta bili dve revidirani plačili za „zagotavljanje korektivnega vzdrževanja schengenskega informacijskega sistema“ (v nadaljnjem besedilu: MWS) delno nepravilni, saj je agencija spremenila eno posebno pogodbo s povečanjem mesečnih zneskov za vzdrževanje brez spremembe okvirne pogodbe o MWS, da bi se upoštevalo zvišanje cene, in da je nato po izteku okvirne pogodbe o MWS pogodbo podaljšala za mesec in pol; poudarja, da so dodatni znesek, izplačan za mesečno vzdrževanje, in plačila za vzdrževanje po izteku okvirne pogodbe deloma nepravilni; je seznanjen z odgovorom agencije, da so zamude pri začetku izvajanja naslednje okvirne pogodbe in dodatni ukrepi, sprejeti med postopkom njene dodelitve, privedli do zahteve po zagotovitvi neprekinjenega vzdrževanja schengenskega informacijskega sistema v skladu z zakonskimi obveznostmi agencije ter da potekata postopek dokončanja vrste kontrolnih seznamov in predlog za postopke javnih naročil ter vzpostavitev zmogljivosti za načrtovanje podpore operativnim dejavnostim in z njimi povezanih javnih naročil; poziva agencijo, naj zagotovi skladnost s predpisi o javnih naročilih;

18. nadalje ugotavlja, da Računsko sodišče v svojem poročilu navaja, da je formula, določena v razpisnih zahtevah za opredelitev najboljše ponudbe za pogodbo o MWS, drugačna od tiste, ki je bila sporočena v dokumentu z vprašanji in odgovori za ponudnike, ter da so bile ugotovljene tudi druge pomanjkljivosti v zvezi s kakovostjo, celovitostjo in doslednostjo predloženih informacij; ugotavlja, da agencija priznava potrebo po izboljšanju in beleženju preverjanj skladnosti in primerljivosti med načrtovanjem razpisov za zbiranje ponudb in dejanskimi pogodbami, da bo mogoča naknadna ocena (ki se trenutno ne uporablja kot funkcija v postopku javnega naročanja zaradi pomanjkanja človeških virov); poziva agencijo, naj okrepi notranji nadzor javnega naročanja;

19. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da Računsko sodišče v svojem poročilu navaja, da je agencija v primeru pogodbe o zagotavljanju telekomunikacijskih storitev sklenila pogodbo z edinim gospodarskim subjektom, ki je predložil ponudbo, vrednost naročila pa je znašala 144 000 EUR, kot je bilo objavljeno v prvotnem obvestilu o naročilu; vendar ugotavlja, da je finančna ponudba, ki jo je predložil ta subjekt, znašala le 45 700 EUR, kar pomeni, da je bila sklenjena pogodba za znesek, ki presega ponudbo, to pa ni v skladu s pravili o javnih naročilih; je seznanjen z odgovorom agencije, da je bila finančna ponudba namenjena zgolj nezavezujočemu prikazu za oceno ponudbe in da dejanska mesečna plačila temeljijo na dejansko opravljenih storitvah po cenah na enoto, ki so bile ponujene v izhodišču; poziva agencijo, naj ne oddaja naročil po cenah, ki so višje od ponudb ponudnikov;

20. ugotavlja, da Računsko sodišče v svojem poročilu navaja, da je agencija podaljšala trajanje neposredne pogodbe za opravljanje storitev varovanja in sprejema s štirih na šest let, s čimer se je vrednost pogodbe povečala za 73 % (kar ni v skladu s finančno uredbo), plačila, izvršena po začetnem obdobju, pa so tako postala nepravilna; je seznanjen z odgovorom agencije, da je do tega prišlo v izjemnih okoliščinah, ki so bile pravočasno evidentirane in analizirane v registru izjem; priznava, da so bile odločitve sprejete z namenom zagotovitve neprekinjenega izvajanja storitev varovanja; poziva agencijo, naj zagotovi skladnost s pravili o javnih naročilih;

21. glede na pripombe in ugotovitve organa za podelitev razrešnice, povezane z obsežno uporabo zunanjih izvajalcev za razvoj in vzdrževanje projektov IT, pozdravlja, da si agencija prizadeva oblikovati strategijo uporabe virov, da bi zagotovila čim boljšo uporabo lastnih virov; poudarja, da je Računsko sodišče opazilo horizontalni trend, po katerem vse agencije za svetovalce za informacijsko tehnologijo najemajo zunanje osebje; poudarja, da je treba nujno obravnavati odvisnost agencije od najemanja zunanjih sodelavcev na tem področju; priznava, da o dodelitvi zadostnih kadrovskih virov odločata Parlament in Svet kot proračunski organ;

22. poziva agencijo, naj za prekrivajoče se naloge razmisli o souporabi virov z drugimi agencijami, ki izvajajo podobne dejavnosti; spodbuja agencijo, naj začne iskati načine za skupno uporabo nestrokovnega osebja na področjih, kot sta informacijska in komunikacijska tehnologija (IKT) ter računovodstvo, zlasti z Organom evropskih regulatorjev za elektronske komunikacije s sedežem v Rigi in Evropsko agencijo za kemikalije s sedežem v Helsinkih;

Preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov ter preglednost

23. z zadovoljstvom ugotavlja, da je agencija novembra 2018 dokončala izvajanje novih pravil o preprečevanju in obvladovanju nasprotij interesov za člane upravnega odbora in svetovalnih skupin, ki vključuje letno predložitev izjav o interesih in oceno teh izjav s strani predsednikov upravnega odbora in ustreznih svetovalnih skupin (kot je primerno) ob podpori agencije; pozdravlja sprejetje novega obrazca za izjave o interesih, ki mu je sledila njihova objava na spletni strani agencije; ugotavlja, da je agencija sprejela pravila za preprečevanje in obvladovanje nasprotij interesov zaposlenih; ugotavlja, da so leta 2018 vsi zaposleni predložili izjave o interesih in da je med njimi 31 zaposlenih (oziroma 20 % zaposlenih) prijavilo interese, ki so jih ocenili njihovi nadrejeni, pri treh zaposlenih (oziroma 2 % zaposlenih) pa so bili sprejeti ukrepi za zmanjšanje tveganja morebitnih nasprotij interesov; vendar obžaluje, da novi obrazec za izjavo o interesih ni bil uporabljen tudi za izvršno vodstva; z obžalovanjem ugotavlja, da je za izvršnega direktorja na voljo le izjava o odsotnosti nasprotja interesov; ugotavlja, da je upravni odbor junija 2018 sprejel sklep agencije o smernicah za prijavljanje nepravilnosti; ugotavlja, da agencija v svojem odgovoru navaja, da ni pravne obveznosti za objavo življenjepisov članov njenega upravnega odbora; v zvezi s tem poudarja, da bi morale biti agencije Unije vzor, kar zadeva preglednost, in poziva člane upravnega odbora, naj objavijo svoje življenjepise na spletnem mestu agencije;

Notranje kontrole

24. glede na pripombe in ugotovitve organa za podelitev razrešnice v zvezi z odprtimi revizijskimi priporočili ugotavlja, da je stopnja izvajanja akcijskih načrtov, sprejetih na podlagi različnih revizijskih priporočil, v letu 2018 padala in da je agencija v začetku leta 2019 sprejela in začela izvajati revidirani okvir notranje kontrole; ugotavlja, da je služba za notranjo revizijo določila strateški revizijski načrt za obdobje 2019–2021, ki temelji na rezultatih ocene tveganja, opravljene februarja 2018 na sedežu v Talinu in na tehnični lokaciji v Strasbourgu, ki zajema glavne upravne in operativne postopke agencije; poziva agencijo, naj organ za podelitev razrešnice obvešča o izvajanju priporočil iz revizije;

Druge pripombe

25. glede na pripombe in ugotovitve organa za podelitev razrešnice v zvezi z zamudami pri obnovi operativne lokacije agencije v Strasbourgu in gradnjo novega sedeža v Talinu ugotavlja, da je estonska vlada dokončala projekt obnove sedeža v skladu z prvotnim načrtom in da se je agencija julija 2018 preselila na stalno lokacijo; ugotavlja, da so bila obnovitvena dela na operativni lokaciji v Strasbourgu po pogodbi dokončana junija 2018, da je bila zamuda posledica sprememb zasnove, dogovorjenih z izvajalcem, in da agencija tesno sodeluje z izvajalcem, da bi se odpravile ugotovljene tehnične pomanjkljivosti in da bi prišlo do napredka s sprejemom del;

26. poziva agencijo, naj se osredotoči na razširjanje rezultatov svojih raziskav v splošni javnosti in naj slednjo doseže prek družbenih medijev in drugih medijskih kanalov;

27. sporoča, da so druge ugotovitve horizontalne narave, ki spremljajo sklep o razrešnici, zbrane v resoluciji z dne 14. maja 2020 ([4]) o uspešnosti, finančnem poslovodenju in nadzoru agencij.

([4]) Sprejeta besedila, P9_TA(2020)0121.